
Obsah

Předmluva	9
1. Úvod	13
2. Co je korupce	17
2.1 Definice korupce	17
2.2 Dva druhy korupce ve veřejném sektoru	18
2.3 Ekonomické atributy definující byrokratickou korupci	20
2.4 Pojem korupce a jeho vztah s legálností a morálností	22
3. Korupce v soukromém sektoru	25
3.1 Korupce, či krádež?	25
3.2 Konflikt zájmů a černý trh	27
3.3 Trh přirozeně mýtí korupci	28
4. Korupce ve veřejném sektoru	31
4.1 Rysy shodné se soukromým sektorem	31
4.2 Zásadní odlišnosti od soukromého sektoru	32
4.2.1 Absence měřítka efektivnosti	32
4.2.2 Absence vlastníka	35
4.3 Důsledky	38

4.3.1 Korupce je příznak problému, nikoli problém sám o sobě	38
4.3.2 Korupce je náhrada za zisk a ztrátu	39
4.3.3 Korupce je černý trh s vlastnickými právy tam, kde není majitel	39
4.3.4 Korupce přináší efektivnost svého druhu	40
4.3.5 Korupce plní motivační roli	41
5. Efektivnost ve veřejném sektoru	43
5.1 Odlišení technické a ekonomické efektivnosti	43
5.2 Neměřitelnost efektivnosti ve veřejném sektoru	44
5.3 Minimalizace nákladů nestačí	46
5.4 Ekonomická efektivnost podnikatele	48
5.5 Motivace úředníka	50
5.5.1 Modely podniků bez zisku	50
5.5.2 Zájemem úředníků je předražovat	51
6. Korupce a reálný byznys	55
6.1 Cenový mechanismus a konkurence	55
6.2 Explicitní trh a explicitní ceny	57
6.3 Destruktivní podnikání	59
7. Jak (ne)bojovat s korupcí	61
7.1 Tresty za korupci	62
7.1.1 Lze dobře stíhat zločin bez oběti?	63
7.1.2 Přísnější tresty zvýší průměrný úplatek	65
7.1.3 Stíhání za korupci je snadno zneužitelné	66
7.2 Mzdy státních zaměstnanců	68

7.3 „Transparentnost“ veřejného sektoru	69
7.4 Alternativa: systematické omezení státního sektoru	70
8. Dobývání rent v politice	73
8.1 Otevřená politická soutěž	73
8.2 Rostoucí vliv zájmových skupin v čase	75
8.3 Historický příklad: Kartelizace italské a německé ekonomiky mezi světovými válkami	77
8.4 Volební korupce	79
9. Měření korupce	81
9.1 Postavení ČR v Evropě	81
9.2 Jsou Češi výjimeční?	85
9.3 Mýty o Švédsku	88
10. Závěr	91
11. Dodatek: Korupce z pohledu behaviorální ekonomie a psychologie	95
11.1 Tři příběhy z psychologického výzkumu a behaviorální ekonomie	95
11.1.1 Luciferův efekt	95
11.1.2 Malé podvody, které dělají všichni	97
11.1.3 Zámky nejsou proti zlodějům, ale proti „slušným“ lidem	98
11.2 Paralely s politikou	98
Literatura	100